

Ministerie van Financiën
Korte voorhout 7
2511 CW Den Haag

Betreft Consultatie herijking fiscale bodem(voor)recht

Datum 9 december 2024

Reactie Nederlandse Brouwers op consultatie herijking bodemrecht

Nederlandse Brouwers, de branchevereniging voor bierbrouwerijen in Nederland, maakt graag gebruik van de mogelijkheid om te reageren op de internetconsultatie over de herijking van het bodem(voor)recht.

Door het bodemvoorrecht kan de Belastingdienst zich verhalen op bodemzaken die eigendom zijn van derden, indien deze zaken zich op het moment van beslaglegging of faillissement bevinden op de bodem van een belastingschuldige. Brouwerijen leveren vaak bruikleengoederen, zoals tapinstallaties of kelderbierinstallaties, aan horecazaken. Brouwerijen bieden deze bruikleengoederen aan omdat het voor horecazaken doorgaans lastig is om deze installaties zelf aan te schaffen of hiervoor financiering te krijgen. De tap- en kelderbierinstallaties bevinden zich op de bodem van horecazaken. De fiscus kan zich door het bodem(voor)recht met voorrang verhalen op deze goederen in geval van beslaglegging of faillissement van een horecazaak.

Het bodemvoorrecht leidt tot de volgende nadelen:

1. Ongelijke behandeling van schuldeisers

Het fiscale bodem(voor)recht geeft de Belastingdienst een voorkeurspositie boven andere schuldeisers. Door het bodemrecht kan de fiscus zich verhalen op eigendommen van bedrijven die geen belastingschuld hebben.

2. Belemmering van doorstartmogelijkheden

Tap- en kelderbierinstallaties kunnen door de Belastingdienst worden verkocht om belastingschulden in te lossen. Deze goederen kunnen daardoor niet worden gebruikt om de horecagelegenheid te laten doorstarten of over te nemen. Een horecagelegenheid blijft hierdoor langer gesloten, wat leidt tot onnodige economische schade.

3. Bodem(voor)recht leidt tot strengere financieringsvoorwaarden

Voor MKB-brouwerijen hebben financiering nodig om tap- en kelderbierinstallaties aan te schaffen voor hun afnemers in het horecakanal. Het bodemvoorrecht verslechtert de positie van deze brouwerijen, wat kan leiden tot strengere financieringsvoorwaarden of hogere financieringskosten. Potentiële investeerders en financiers zijn terughoudender om krediet te verstrekken wanneer de Belastingdienst altijd voorrang heeft bij de afwikkeling van schulden.

Voorkeur voor beleidsrichting 3

Als onderdeel van de internetconsultatie heeft het Ministerie van Financiën een consultatiedocument opgesteld met daarin drie beleidsrichtingen voor de herijking van het bodemrecht.

Nederlandse Brouwers is voorstander van beleidsrichting 3, waarin het fiscale bodem(voor)recht wordt afgeschaft zonder dat hiervoor een ander verhaalsrecht in de plaats komt. In het consultatiedocument worden voorstellen gedaan voor flankerende maatregelen om de belangen van de Belastingdienst te waarborgen. Het document stelt dat het wenselijk is dat de Belastingdienst – naast de bestaande invorderingsmogelijkheden – blijft beschikken over een middel om belastingschulden te innen en in gesprek te raken met de ondernemer.

Als mogelijke maatregel wordt genoemd dat de Belastingdienst de bevoegdheid krijgt om het faillissement van een belastingschuldige aan te vragen zonder dat daarvoor een steunvordering nodig is. Het document suggereert dat deze mogelijkheid wettelijk of beleidsmatig sterk kan worden ingekaderd, bijvoorbeeld door te bepalen dat pas tot een faillissementsaanvraag wordt overgegaan als de opeisbare vordering een bepaald bedrag te boven gaat en er rekening wordt gehouden met hoe compliant de belastingschuldige is geweest.

Als onderdeel van beleidsrichting 3 wordt uitgegaan van een strenger invorderingsbeleid van de Belastingdienst. Zo wordt bijvoorbeeld genoemd dat de Belastingdienst verzoeken om uitstel minder snel zou moeten toewijzen of uitstel onder strengere voorwaarden zou moeten toestaan. Daarnaast zou de Belastingdienst dwanginvorderingsmaatregelen actiever en eerder moeten inzetten dan in de huidige situatie.

Nederlandse Brouwers is van mening dat een strenger invorderingsbeleid ertoe kan leiden dat belastingschulden minder ver oplopen.

De brouwerijsector is geen voorstander van beleidsrichtingen 1 en 2. Deze richtingen houden namelijk vast aan het bestaan van het bodem(voor)recht en breiden dit juist uit. De genoemde bezwaren tegen het bodemrecht worden door deze beleidsrichtingen niet opgelost, maar juist vergroot.

Nederlandse Brouwers is graag bereid om met betrokken stakeholders verder te praten over de herijking van het bodem(voor)recht.